

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA MLADINO

LETO 36 • ŠTEV. 9

M a j 1 9 3 5

Mara Novakova

Pravljica o petih služabnikih

Nekoč je živela daleč nekje v deveti deželi kraljica, ki je bila zelo hudobna in je ni veselila nobena reč tako, kakor če je mogla prizadejati komu zlo in ga spraviti v nesrečo. Imela je hčerko, ki je veljala v vsej deželi za najlepšo kraljično sveta. A kadar se je oglasil kakšen snubec, ki je slišal o njeni lepoti, mu je kraljica velela izvršiti tako težke naloge, da jih ni mogel opraviti, potem pa mu je za kazen dala odsekati glavo. Mnogo mladeničev je poskusilo svojo srečo, da bi dobili lepo kraljično za ženo, toda vsakemu se je poskus ponesrečil in vsi so izgubili življenje. Kraljica je bila žena brez usmiljenja. Noben snubec je ni ušel živ.

O lepoti njene hčere = kraljične pa je izvedel tudi mladi kraljevič, ki je bival daleč od njene dežele, v drugem kraljestvu. Poprosil je svojega očeta, naj mu dovoli, da tudi on poskusi svojo srečo. Toda oče mu je odvrnil: »Nikar ne hodi, dragi sin, ker utegneš izgubiti svoje življenje!« Princ se je zaradi tega tako razžalostil, da je zbolel in ležal sedem let. Nobeno zdravilo ga ni moglo ozdraviti, nobena stvar več razvedriti. Ko je skrbni oče to videl, si je mislil: če bo šlo tako dalje, bo moj sin umrl. Zato mu je

rekel z otožnim srcem: »Če že mora biti, pa pojdi in poizkusi svojo srečo!«

Princ je odšel in hodil dolgo, čez hribe in doline, skozi temne gozdove, preko velikih rek. Ko je bil že precej blizu svojega cilja, se mu je nekega dne zazdelo, da vidi tam daleč na polju veliko žival, ki leži na travi pod drevesom. Ko pa je prišel bliže, je spoznal, da je to mož, tako debel in okrogel, da je bil bolj podoben majhnemu hribu kakor človeku. Ko je debeluhar zagledal princa, mu je rekel: »Ako potrebuješ koga, da bi ti stregel in pomagal, vzemi mene s seboj!«

»Kaj naj pa počnem s takim debeluhom kakor si ti?« pravi kraljevič.

»To nič ne škodi; če bi bil tudi tisočkrat debelejši, da se le znam pravilno obnašati!« odvrne možak.

Kraljevič ga je res sprejel za služabnika in spremljevalca. Ko sta hodila nekaj časa, sta ugledala drugega moža, ki je ležal na tleh in se z ušesom dotikal zemlje, kakor da nekaj posluša. Princ ga je vprašal: »Kaj pa delaš ti tam?«

»Poslušam,« pravi mož.

»Kaj poslušаш?«

»Vse, kar se godi kjerkoli na svetu; tudi travo slišim rasti.«

»Tedad pa dobro poslušaj in mi povej«, pravi kraljevič, »kaj se godi na dvoru tiste stare kraljice, ki ima najlepšo hčerko na svetu!«

»Slišim«, pravi mož, »žvenket meča, ki je ravnokar odsekal glavo nemu kraljičinih snubcev.«

»Vidim, da te bom lahko dobro uporabil pri svojem poslu, zato pojdi z menoj,« mu odvrne princ.

Niso hodili dolgo, ko so zagledali dvoje nog ogromnega moža. Te noge pa so bile tako dolge, da niso mogli videti ostalega trupa in so morali hoditi še precej časa, da so prišli do njegovega telesa; od tega dalje pa je bila zopet precej dolga pot do njegove glave.

»O čudol!« vzklikne kraljevič, »kakšna dolga kača pa si ti?«

Dolgi mož pa mu odgovori: »Ako se vzpnem v vsej svoji dolžini, sem trikrat tako visok kakor najvišja gora, kar si jih kdaj videl. Če smem s teboj, ti bom rad služil!«

Kraljevič ga je sprejel in šel s svojimi tremi čudnimi spremljevalci dalje v gozd. Nenadoma je zagledal možička, ki se je sončil v najhujši opoldanski vročini, a je pri tem drgetal od mraza po vsem telesu. Princ ga je vprašal, zakaj ga tako zebe, ko ga vendar obseva vroče sonce s svojimi pekočimi žarki.

Možiček mu je odgovoril: »Leđ in sneg sta zame vročina, ogenj in sonce pa mraz.«

»Ti si čuden človek,« mu reče princ, »toda če nimaš drugega dela, kar pojdi z menoj, potreboval te bom!«

Naslednji človek, ki so naleteli nanj, je stal sredi gozda, stegoval svoj vrat in gledal s hriba na hrib.

»Kaj pa tako gledaš?« ga ogovori princ. »Imam tako ostre oči, da vidim čez hribe in doline, čez gozde in polja, kratka, čez ves svet.« »Dobro«, mu odvrne princ, »pridruži se nam, zakaj še enega potrebujem za svoje spremstvo!«

Potovali so dalje, ne da bi koga srečali, dokler niso dospeli v mesto, v katerem je živela lepa kraljična. Princ se je napotil naravnost k stari kraljici in ji rekel: »Tukaj sem. Pripravljen sem izvršiti katerokoli nalogo, če dobim potem vašo hčerko za ženo!«

»Dala ti bom tri naloge,« mu reče kraljica. »Najprej mi prinesi prstan, ki sem ga vrgla v rdeče jezero.«

Princ je odšel in povedal svojim spremljevalcem, kakšna je njegova prva naloga. Tisti, ki je videl vsepovsod s svojimi bistrimi očmi, je odgovoril: »Prstan že vidim; na skali, na dnu jezera leži!« Pa se oglasi velikan: »Posegel bi v jezero, ko bi le videl, kje leži!« V tem pa se je sklonil k vodi debeluhar in jo na mah vso popil, da je od globokega jezera ostala samo prazna dolina. Nato je dolgin samo malo posegel s svojo dolgo roko v dolino, pa je že privlekel prstan iz nje.

Princ ga je takoj nesel h kraljici: »Prstan je pravi, prvo nalogo si dobro rešil. A sedaj je na vrsti druga. Poglej na livado pod mojo palačo! Tam se pase sto mastnih volov, ki jih moraš pojesti pred kosilom. V moji kleti pa je sto sodov vina. Tudi te moraš popiti do večera!«

»Ali smem povabiti kakega gosta, ki bi mi delal družino pri tej pojedini?« povpraša princ.

»Ne več kakor enega!« je trdo in zaničljivo privolila kraljica.

Ko je princ prišel h kraljici, mu je dala še tretjo nalogo, sama pri

Princ je povabil svojega služabnika - debeluha, ki je v najkrajšem času pojedel vse vole in popil vse vino ter si na koncu še obliznil prste.

sebi pa si je mislila: Tvoja glava ne bo dolgo na tvojih ramenih, če se mi le vse posreči! »Nocoj bom pripeljala svojo lepo hčerko v tvojo hišo, da bo sedela pri tebi. Pazi le,

da ne zaspiš. Ko bo ura bila dvajnajst, bom prišla ponjo. Če je ne bo več pri tebi, je konec s tvojim snubljenjem.»

»No«, si je mislil princ, »tretja naloga pa ni tako težka.« Vendar se mu je zdelo, da mora imeti stara kraljica pri tem skrivne načrte, ki mu jih ni marala razodeti. Ko je pripeljala zvečer svojo hčerko k princu, so njegovi služabniki zastražili vso hišo; dolgin se je kar ovil krog in krog nje, debeluh se je vseh del pred vrata, poslušal se je vlegel z ušesom na zemljo, bistrovidec pa je prežal s svojimi ostrimi očmi. — Princessa je mirno sedela v sobi ter nemo zrla predse. Princ se je čudil njeni lepoti in ves večer ni zaprl oči. Toda ob enajstih je stara kraljica začarala vse, da so zaspali, in princessa je tisti trenotek izginila. Princ in njegovi služabniki so se zbudili šele četrte ure pred polnočjo, ko je čar izgubil svojo moč. Kako se je princ prestrašil, ko se je zavedel, da je spal, in ko kraljične ni bilo nikjer več. Prestrašen je vzdihnil: »Zdaj sem izgubljen za vedno!« Služabniki pa so tudi zajokali nad nesrečo svojega gospodarja. Tedaj pa pogleda okrog sebe bistrovidec in vzklikne: »Kraljično vidim, kako sedi na neki skali, oddaljeni od tukaj tri sto milj; dolgonogi prijatelj, pomagaj nam! Nekaj korakov boš naredil, pa si pri njej.«

Preden so utegnili ostali okreniti glave, je bil dolgin že pri začarani skali, kjer je pograbil deklico v naročje in jo prinesel nazaj v hišo — baš v pravem času, tik pred polnočjo. Tedaj pa je prišla stara kraljica, veseleč se, da je mladi princ iz-

gubil glavo. Ko pa je proti pričakovanju ugledala svojo hčerko, je rekla: »Tu je nekdo, ki zmore več kakor jaz!« Uvidela je, da princu ne more več braniti svoje hčere, zato je tej pošepetala: »Sramotno je, da so te pridobili služabniki in da si ne moreš izbrati soproga po svoji volji.«

Kraljična pa je imela to slabo lastnost, da je bila zelo ošabna, zato jo je pograbila jeza v taki meri, da je prihodnje jutro dala napraviti grmado iz tri sto voz lesa. Nato je rekla princu: »S pomočjo svojih služabnikov si rešil vse tri naloge. Toda preden se poročim s teboj, mora eden izmed tvojih prijateljev sesti na grmado in ostati na njej, dokler ne pogori.« Služabniki so se spogledali in rekli: Vsi smo že storili svoje delo, samo zmrznjenec še ne. Posadili so ga na grmado in jo zažgali. Grmada je gorela tri dni. Zmrznjenec pa je tako prezebal na njej, da je trepetal ko listič in končno dejal: »Še nikoli v življenju me ni tako zeblo kakor te tri dni!«

Toda stari kraljici še vedno ni bilo hudobije dovolj. Skriva je naročila svojim vojščakom, naj princa in njegovo spremstvo dohite na potu v cerkev in naj jih pobijejo. Toda tenkouhec je to slišal. Povedal je princu, da je vzpodbodel konja, prehitel vojake in se poročil s kraljično ter jo odpeljal na svoj dom.

Naslednji dan se je vseh pet služabnikov poslovilo od princa, ki jih je bogato nagradil. Napotili so se zopet po svetu, še dalje poskušat svojo srečo. Princ in kraljična pa sta zadovoljno živela v kraljestvu še mnogo srečnih let ...